

Prvi slovenski dnevnik v
Zjednjih državah.
Izhaja vsak dan izvzemši
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 79 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 291. — ŠTEV. 291.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 12, 1906. — V SREDO, 12. GRUDNA, 1906.

VOLUME XIV. — LETNIK XIV.

Newyorški goljufi in njih zagovor.

Iz delavskih krogov. Strajk v Schenectady.

NAPREDNI SLOVENSKI LIST V
STAREJ DOMOVINI IN RAZ-
PEČEVALCI — "ČR-
NIH BUKEV".

Tej goljufij sledila bode v kratkem
knjiga "Kolomanov žegen".

Pojasnila.

PRI READING ZELEZNICI.

V številki 272. "Slovenskega Naroda" so oni newyorški slovenski goljufi, ktere smo rato varanja sloven. Američanov s prodajo takozvanih "Črnih bukev" večkrat v "Glasu Naroda" pribjeli in tako dosegli, da sta moralna Arh in še v Ljubljani kot tat poznan Karol Rebek ponoči bežati iz New Yorka, naši zagovorniki.

Sedaj so lopovi nalačili uredništvo "Slov. Naroda" v Ljubljani, da je bila naša tiskarna "predraga" za tiskanje "Črnih bukev", dasiravno je uprav nemogoče, da bi kakško tako delo izšlo v naši tiskarni. "Slov. Narod", ki tako rad povdari svojo "naprednost" bi moral to vedeti in uvaževati, predno bi dal na razpolago svoj prostor notoričnim tatom v goljufom, kajti vse ono, kar citamo v omenjeni številki "Sl. N.", ni drugačia, nego impertinentna laž.

Dasiravno nam je neljubo v javnosti učinkovali se z ljudimi, ki so prej vse kaj družega, nego poštenjki, smo — žal, — po slovenskem starokraskem "naprednem" listu prisiljeni, da posvetimo še par vrstne goljufc in Ljubljancem v pojasmilo za Ljubljane ne baž častne zadeve.

Nek — žalibog, — rojak, ki ni baš na dobrem glasu, vprašal nas je, kako minenje imamo o tiskanju in prodaji "Črnih bukev". Mi smo mu takoj odločno in pred pričami dejali, naj raje založi kak reparski roman, nego tako sleparji. To je vse, kar se je pri nas govorilo o "Črnih bukevah". Natančno nam je znano, da nek slov. nižji klerk bančne tvrdke Knauth, Nachod & Kuehne v New Yorku je založil to knjigo; tudi vemo, kdo jo je prestavil in z imeni lahko vsaki čas prideval na dan.

Priča založnik je zahteval za knjigo po \$2, toda Karol Rebek in Arh sta mu rekla: "To je premalo, bedake se mora izkoristiti" — in potem so prodajali knjigo po \$3. V to svrhu so razposiljali manjši okrožnici s figurinami podpisom Frank Dolenc. Za tem imenom sta skrivali znani ljubljanski tat Karol Rebek in neki Arh. Valed raznih pritožb so detektivi Rebeka aretovali, ko je prišel na pošto v predel po pisma. Ker se je zgovoril, da pisma niso zanj, so ga izpustili in ko je potem zvedel, da zamore priti vleči tega v dolgotrajno ječe, je še isto noč zajedno z Arhom neznanom kam bežal.

Kdo se ti ljudje, smo v našem listu enkrat že nekoliko pisali, vendar naj pa ponovimo, da je založnik prava ničela, dočim so njegovi svetovalci pretkani sleparji, ki so že na Kranjskem sleparji. Karol Rebek je okradel znano tvrdko Tomačič, preje Hartmann v Ljubljani za par tisoč kron in potem bežal v Ameriko. Gospod Tomačič nam je sam pisal, kako bi bilo mogoče kaj rešiti. Ako bi mi hoteli prevezti službo detektivov, katero je prav lahko raztegniti do "banke" v Duluthu, Minn., bi namanili stvar naselniške oblasti in Rebek bi sedel danes tako gotovo v zaporu, kakor gotovo je bežal v Ameriko. Ta Rebek je nagovarjal tudi naše uslužbene, naj ukrajejo naslove naših narodnikov ter za to tativno ponujal \$10 do \$15. To se mu je deloma posrečilo in tudi ta čin je po zakonu, kot napeljevanje k tativni, kazniv.

Tačke lopove se mora izpostaviti javnosti, da se jih vsakdo ogiba kakor garjevev, ne pa delati ceno reklamo za nekega "bankarja" na zapadu, o katerem imamo pri nas dokaj žalostno spričevalo.

V ostalem smo pa mnenja, da je zagonov v ljubljanskem časniku nekakšna reklama za "Kolomanov žegen", ktere je izda kmalo v New Yorku mož, česar žalostna moralična slava je v Ljubljani vsem ljudem dovolj poznana.

Mogoče v resnici doživimo, da bodo slovenski listi v starej domovini zagovarjali razne goljufe, kteri so po izvršenih zločinilih bežali v Ameriko, kakor hitro jih mi predstavimo našemu dobremu narodu kot goljufe in ta tove, da se jih ogiblje.

Vlivanje denarja. Letno poročilo.

ZANIMIVOSTI IZ POREČILA RAVNATELJA LIVARN DENARJA.

V minolem poslovnem letu se je izdelalo manj denarja, nego marsikako leto prej.

POMANJKANJE SREBRA.

Washington, 12. dec. Ravnatelj zveznih livarn denarja, George B. Roberts, izdal je svoje letno poročilo. V minolem letu se je izdelalo manj denarja, nego v marsikakem prejšnjih let in sicer radi tega, ker je zaloga srebra pošla. Livarna v Philadelphiji je počivala tri mesece, v New Orleansu štiri in v enej v San Franciscu se po potresu sploh ne dela. V novej livari v Denverju, Col., so pričeli z delom 1. februarja. Domänske denarja so vili 167,371,035 komadov v vrednosti \$60,216,747 in sicer za \$53,002,097 v zlatu in za \$4,016,308 v srebru, za \$2,302,397 v niklju po 5c in za \$895,884 v bronu po 1c.

Za tuje države se je viilo: 25 milijonov zlatih pezov za mehiško vlado, 700,000 srebrnih komadov za vlado Costa Rike; 1,000,000 polubalbon za Panamo in 1,557,629 pezov ter 1877 komadov srebrnega denarja za Filipine.

VESTI IZ RUSIJE.

Policija je zopet naša mnogo pušk, revolverjev in bomb. — 68 revolucionarjev pred sodiščem.

Petrogradu, 11. dec. V stanovanju dijaka Karhašnikova, ki je sin uglednega trgovca, je našla včeraj policija več pušk, revolverjev in bomb ter večjo zalogu nekake nove razstrelinne snovi. Tudi načrte za gradnjo barikad in sicer, ki jih nosi v žepu kraj sreca, kjer ima tudi denarnice polno denarja. Toda temu ni več tako, kajti Bassi je danes zopet siromak in vse kar ima je njegov tenor.

Bassi je bil v Chile, od kjer je potovel krog Cape Horn v New York. Do Colona v Panamni je potovel srčno, tam je pa prišel v roke dnevnemu Yankjeeju, s katerim je igral bacatari štiri dni neprestano, kajti toliko časa je trajalo, da je Bassi zgubil svoj \$25,000 ali pa manj v vrhu tega tudi diamanti nepisane vrednosti. Na to se je Bassi pritožil pri kapitanu, toda tu mu ni mogel pomagati, kajti Yankjeeji so znali bolje igrati. Ko je došpel v New York, je imel v žepu le še par centov in Yankeeja sta naravnega "zginila".

Moskva, 11. dec. Sedaj bodo sodili 68 revolucionarjev, ktere so prijeli v predmetu Presuja povodom kravij izgredov v lanskem decembri. Vsi obduženci so člani bivše revolucionarne organizacije. Njihovi vodje so ali učili, ali so pa že ustreljeni.

Slovenske novice.

Iz Chebogvana v Michigangu se nam javlja, da je naš tamošnji rojak, Mr. Ivan Moravec, dobil dne 5. t. m. iz Ljubljane brzjavno poročilo, da mu je tamkaj umrl njegov drugi sin Ivan, dajan 4. razreda realke v Ljubljane. Pokojni mladenec je bil zelo nadaren in marljiv dijak. Založnemu očetu naše najiskrenje sožalje.

Umoril svojo mačeho.

Rockville, Conn., 12. dec. Tukaj so zaprli 18letnega Chas. H. Bishopa, ktere je obdužen, da je umoril svojo mačeho. Aretovanec trdi, da je nedolzen. Odvetniki ga bodo zagovarjali s tem, da bodo skušali dokazati, da je umobolen vsled čitanja senzačionalnih novosti.

AMERIŠKI TRGOVEC.

Ves svet občuduje dejstvo, da se ameriški trgovci tako lepo ohranijo, kajti slava sreča in izguba njihovega premoženja nikoli ne podkoplje njihovega zdravja, kajti baš izguba pomejanja zanj v mnogih službenih obnovitev eneržije in končni popolni uspeh. Premljeni možni navadno potem, ko izgrabi vse, preiskujejo vzroke njih poruba, da se v bodoče lahko izognejo potom. Mnogi ljudje pa premalo skrbe za svoje zdravje ne meneče se za pravila narave, dokler jih to ne privede do groba. Vendar pa tudi mnogo teh ljudi prične z novim življenjem in danes so trdn ter zdravi. Vendar pa ni potrebno dopustiti, da bolezni tako napreduje, da šlovec preti smrt. Kakor hitro organi ne dejujejo tako, kakor običajno, rabite nemudoma Trinerjevo ameriško grenačino. Omo zelo blagodenjivo upliva na prebavalne organe in podeli vsakomu dober tek, popolno prebavo in naravno spanje. Vaša kri bodo postalna čista in hivčevje stalno. V lekarnah.

François Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

za \$ 20.50 ..... 100 kron,
za \$ 40.90 ..... 200 kron,
za \$ 204.00 ..... 1000 kron,
za \$ 1020.00 ..... 5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh vstopah.

Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinjarja odbitka.

Naše denarne pošiljative izplačujejo c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprišljenejo do \$25.00 v gotovini v pripreme-

nam ali registriranim pismu, večje

meseca po Domestic Postal Money

Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,

109 Greenwich Street, New York

6104 St.Clair Ave. N.E. Cleveland, O.

Ubogi Bassi ! \$25,000 zgubil.

OPERNEGA PEVCA HAMERSTEIN NOVE OPERE V NEW YORKU.

AMADEOJA BASSI, SO OGULJUFALI

ZA REČENO

SVOTO.

Na potu iz Colona v New York je pe-

vec baje zaigral ves denar.

REKLAMA.

Vsi operni pevci newyorških oper-

nih gledajo letos medsebojno tekmu-

glede reklame. Tako je nekdo

"ukradel" primadoni njene dia-

mane; tenorist Caruso je v paviljonu za

opice v Centralnem parku ščipal žen-

ske; tenorist Bonci je pripovedoval,

kako je v Italiji ušel z neko gospo-

dino — in sedaj prihaja tudi tenorist

Amadeo Bassi s svojo reklamo.

On je veliš v sreči senioritam stare Castilli

in mlade Chile in tako je nabral velika-

nske zaklade, kjer hrani v solnčni

Italiji. On ima tudi diamante in

biser, ki jih nosi v žepu kraj sreca,

kjer ima tudi denarnice polno denar-

ja, Toda temu ni več tako, kajti Bassi

je danes zopet siromak in vse kar ima

je njegov tenor.

Bassi je bil v Chile, od kjer je potovel

krog Cape Horn v New York.

To do Panamini je potoval srčno,

tam je pa prišel v roke dnevnemu

Yankjeeju, s katerim je igral bacatari

štiri dni neprestano, kajti toliko časa

je trajalo, da je Bassi zgubil svoj

\$25,000 ali pa manj v vrhu tega

tudi diamanti nepisane vrednosti.

Na to se je Bassi pritožil pri kapitanu,

toda tu mu ni mogel pomagati, kajti

Yankjeeji so znali bolje igrati.

Ko je došpel v New York, je imel v žepu

le še par centov in Yankeeja sta naravnega

"zginila".

Minister inostranih del poroča o ino-

zemskem položaju.

PRED KONFLIKTOV.

Dunaj, 12

"GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Izdaja slovensko-tiskovno društvo

FRANK SAKSER predsednik

VIKTOR VALJAVEC, tajnik.

Inkorporirano v državi New York,

dne 11. julija 1906.

Za leto velja list za Ameriko . . . \$3.00

" " pol leta 1.50

Za Evropo, za vse leto 4.50

" " pol leta 2.50

" " četrt leta 1.75

V Evropo pošiljamo list skupno dve

stevilki.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-

vzemski nedelj v praznikov.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People!)

Issued every day, except Sundays and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Incorporated under the laws of the

State of New York.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30

centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se

ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po

Money Order.

Pri spremembah k r a j a naročnikov

rossimo, da se nam tudi prejšnji bivali-

ste naznani, da hitrejšej najdemo casov-

nika. Dopisi in pošiljatvam narelite

naslov:

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.

Telefon 1279 Rector.

Novo ministerstvo.

Nasi lastniki rudnikov in družbe, ki se počajo z rudarstvom, so nabrali veliko sveto denarja, da bodo z njega pomočjo v Washingtonu delovali na to, da se v Washingtonu ustanovi nov vladin oddelek, kateri naj se bavi izkušeno le z rudarstvom.

Tako ministerstvo, v česar delokrog bodo spadale izključno le zadene rudarstva, zamore uesti mnogo dobrega, ako bodo delovali n. pr. na to, da razstavi svoje delovanje tudi na položju delavstva in ako skuša odpraviti mnogoštevilne nedostatke v tej obrti, kakor veliko število razstreblj v rudnikih in rovinah itd. Toda v to svrhu ne bodo ustanovili novi vladni oddelek. Radi tega ima mesečnik The Mines Magazine popolnom prav, ako se odločeno brani zajedno z lastniki rudnikov zahtevati ustanovitev imenovanega novega oddeleka washingtonske vlade.

Ljudje, kteri se havijo s tem načrtom, so po večini zloglasni kapitalisti našega zapada, ktori tvorijo takovani rudniški trust. Z njimi v zvezi glede tega načrta je tudi nek sodnik imenom Colburn iz Colorada, o katerem piše The Miners Magazine v prispevki, da je ena od najmodernejših lirikov.

"Ako nas naš spomin ne var, poznatega tega sodnika kot predsednika "Cripple Creek Mine Owners Association" in ti spomini so taki, da moramo udano odkloniti dati na razpolago naš list v svrhu projekta, kakor njegova priporoča sodnik Colburn. Slednji smrdi po "Bull Penn" in deportacijskih lopovčinah, radi česar nasprotovati vsemu, za kar se Colburn zanima."

Povsem pravilno! Vladini oddelek — kakoršnjega ustvarjajo ljudje, ki so taki, kakor Colburn in drugovi — bi služil le v prid Colburnovim in vedno v škodo delavev. Ljudski denar se pa lahko porabi v boljše svrhe.

Še enkrat Simon Gregorčič.

Torej je moral vendarle umreti. Znano je bilo že dalje časa, da pojema njegove moči in da mu razjeda nevarna bolezen telo, a vendar je bilo upati, da vsaj še enkrat učaka pomlad in da zrše enkrat tajanstveno in nekako sramežljivo vstajanje narave iz zimskoga snega.

Ni mi bilo usojeno. Kak eden potem, ko ga je zadelo kap, je izdihnil mirno in brez posebnih bolesti, kakor ugasejo pojmačoja luš.

Gregorčič! Malokaj se je v zadnjih letih imenoval to ime, ali kadar se je živil, vseje je v tisočih sreči vzbudilo otožne-sladke spomine na pomenitevne duševne užitke. Ni je knjige v slovenskem jeziku, ki bi jo bilo toliko ljudi čitalo s pobožnotrubovanjem.

Gregorčičevih poezij je bilo že v pomednejek še v jecti, kajti trustov odvetnik radi tativne za 4 cente vendar ne bode ob nedeljih hodil k sodišču. In tako so žalci sodišče v sodniki, ko je sedel oči in soprog v jecti.

Agitator, kteri bode ta slučaj rabil za svoj govor o primerjanju pravice bogatinov in pravice siromakov, se bo skliceval še na neko drugo obravnavno trrust za sladkor. Tedaj je bil trust obtožen, da ni poslovai po zakonih; obtožila ga je zvezina vlad, in sicer ne radi 4 centov in tudi ne radi 4000 dollarjev, pač pa za vrednost, ki sega v milijone centov, ktero si je pridobil trust na zvit način po prepovedanem rabatu, da uniči svoje tekmece.

Trust je bil obsojen v denarno kazeno, ktera bi se Slavinskemu zdelata tako visoka, kakor vse bogastvo svečata, kajti trustov zločin je bil vse drugačen, nego tativna onega sladkorja, kogor je hotel Slavinsky nesti domov svojim otrokom. Ne, tako navadeni ni bil trustov zločin, kajti trust je izvršil tativno nad svojimi tekmeци in njegovim odvetnikom so prisli točno k sodišču. Toda v jecti so se žalci sodelovali v srednje kakovosti.

Vzlič temu pa vemo le malo o Gregorčiču. Znani so nam pač znamenitosti njegovega življenja, nječesar ni v njih, nječesar pa ne vemo o njegovem notranjem življenju, o njegovem čuvstvovanju in njegovem mišljenju, o križali njegovega življenja in se mu in se žalici.

To je razlika med Slavinskym in trustom, ali med "tativi" male vrste in večim tatom sladkorjevem trustom. —

Uspešen lov.

Middletown, N. Y., 11. dec. Walter T. Hawkins je v bližnjem gozdu ustrelil srebrno sivo lisico ktere so zelo redke v tukšnjnejši okolici. Lisico je takoj prodal za \$50.

Iščem prijatelja ANDREJA BOLE.

Lančko leto je bival v Clevelandu, Ohio. Za njegov naslov bi rad zvezdel: Fran Hvala, Box 2, Spruce, W. Va., Camp 2.

V mladih letih je moral biti natura, v kteri celo enostranska vzgoja,

tista nesrečna semeniška dresura, ni mogla zatreći močnega nagona, dati izraza svojemu notranjem bogastvu na mislih in čustvih. Kaj bi bil pač Gregorčič postal, da je vzrastel pod solnečem, da je bil deležen vzgoje, ki bi bila njegov znázaj in njegovega duha svobodno razvila! A vzrastel je v temi med vlažnimi semeniški zidovi. Že v otročjih letih je prišel v to semenišče, kjer so ga z duševno masočno preparirali za duhovski stan in nikdar ni mogel premagati posledje "vzgoje", nikdar ni mogla njegova natura res svobodno razprostreti svetu peruti.

Vzlič temu je postal jeden največjih lirikov, kar jih imamo. To kaže moč in velikost njegovega talenta. Ko so izšle njegove poezije, je bila o njih le ena sodba: Tu je eden, ki poje, kar resnično čuti, eden, ki ima v svoji notranjosti cel zaklad misli in čustv, in ki zna te misli in ta čustva vlivati v čudovito lepo in polemne oblike.

Gregorčičeve poezije so tako polno sočnate, kakor tisti težki grozdi, ki zore pod vročim južnim soncem in skoro vsaka posamezna pesem prvega zvezka se čita, kakor neko razjetje. Iz globčini svoje duše je Gregorčič zajel toliko lepote in čestvenosti, kakor noben drugi slovenski lirik.

Njegov jezik združuje v sebi čar priprrosti z največjo plemenitostjo in silikovitostjo izraza. Znal je najti v rabič besede, ki niso samo natančno izražale njegove misli in čustva, nego so kakor solnce razlivale svojo luč v svoj sijaj po celi pesmi. Gregorčič je podoben čudovitom čutu, ki je bil vedno udan. Nikdar se ni odvrajal od nje, nikdar ni izgubil svoje moči nad njim. Zato je ostal, kjer je bil in se pozneje, ko so začele pojemati njegove moči, zopet približil tistim, ki se nekdaj tako hudo preganjali. Vpliv vzgoje je pač nepremagljiv, a vendar zavoli vsakega človeka, če pomici, da je veliki pesnik na zadnje prelagal izrodke hebrejske fantazije.

Gregorčičevih poezijah je jasno spoznati tragčini vpliv velike genije, ki jo je duhovščina vprizorila proti pesniku. Kar je zložil Gregorčič pred dobo, spada med najdragocenije bisere slovenskega pesništva, kar je pozneje zložil, nima več v sebi tiste pesniškega poleta, kakor prejšnje poezije.

Gregorčič ni bil ne prorok, ne voditelj svojemu narodu, a bil mu je najimeljši tolaznik v vseh težkih urah dvomov in bolesti, srčnih muk in dušnih težav, prav ker je znal otroke svojega duha, občajati s škrilom pristne sočutnosti. Tolaznik je bil slovenstvu in mu ostanek v kadar bo Slovenska hotelja moliti za hrbotom sv. cerkve, bo vzela v roke Gregorčičeve poezije.

Gregorčičevih poezij so izšli trije zvezki, poleg teh pa še prevod svetopisemškega "John". Gotovo bi se izpolnila vsemu narodu srčna sveta.

Gregorčičevih poezij je bilo že vse odvorni od njega in da mu je med dohovniškimi prijatelji, ki so mu že ostali, zlasti zvest neki katehet iz Gore, ki se vzlje vsemu pritisku neče ločiti od njega. Ime tega katehetova sem pozabil.

Samo zelotizem, združen z veliko ludobojem, je mogel obsojati Gregorčičeve poezije, kajti nječesar ni v njih, nječesar pa ne vemo o njegovem notranjem življenju, o njegovem čuvstvovanju in njegovem mišljenju, o križali njegovega življenja, in se mu in se žalici.

Polejško ministerstvo je ravnokrat izdal poročilo o pretekli letini. Ozimina je povods posejana. Ponekod napravljajo poljske miši preeje skode. Rž kaže dobro, ponekod prav dobro, n. pr. na Češkem, v Galiciji in Solnogrškem. Pšenična setev je tudi ugodna. Pričelk korzne je dober, ponekod celo prav dober, tako na Moravskem, v zahodnji Galiciji in Nižji Avstriji. Na severnem Tirolskem in Koroskem je po rani slana preprečila, da korača ni popolnoma dozorela. Krompirja se je pridelalo manj, kakor ga je bilo pričakovati. Pričelk je le srednje kakovosti. Slad-

korječica iz zelotizna, a tudi zato, ker ga je obsojal vrhovni zelot Misija, zlaj slave Gregorčiča, ne ker nivedajo, da so mu delali krivico, nego ker bi radi zase izkorisčali njegovo slavo, ker je goriški nadškof dr. Seidej Gregorčiča ljubil in štitil in ker je merčev.

V dobi duhovskega peganjanja je klonil Gregorčičev duh. Trpel je toliko, da je hotel vse popustiti in se rešiti za vedno svojih peganjanjev in zatiracev. Taštr je bilo v Ljubljani izpraznjeno mesto kurata v prisilni delavnicu, in Gregorčič je se odločil, da prosi za to službo. Na čast rajenemu Dežmanu bodi povedano, da je bil takoj pripravljen spraviti Gregorčiča na to mesto in je tudi takoj povedal različnim duhovnikom, ki so se zanimali za to službo, da naj si ne delajo upanj, ker dobi to službo Gregorčič je v nihče drugi. Gregorčič je takrat prišel v Ljubljano in se tudi v Dežmanom definitivno dogovoril, a pozneje se je premislil in ni sprejel službe. In tedaj je ironija osude nanesla, da je prišel na to Gregorčičev namenito mesto Anton Koblar.

Gotovo je Gregorčič manjkalo notranje eneržije, da bi bil zlomil okovo, v ktere je bil vklovan. Bil je pač premelkega značaja. In pomislij je tudi, da je izza otročjih let poznal samo duhovski svet. Veri v cerkvi je bil vedno udan. Nikdar se ni odvrajal od nje, nikdar ni izgubil svoje moči nad njim. Zato je ostal, kjer je bil in se pozneje, ko so začele pojemati njegove moči, zopet približil tistim, ki se nekdaj tako hudo preganjali. Vpliv vzgoje je pač nepremagljiv, a vendar zavoli vsakega človeka, če pomici, da je veliki pesnik na zadnje prelagal izrodke hebrejske fantazije.

Gregorčičevih poezijah je jasno spoznati tragčini vpliv velike genije, ki jo je duhovščina vprizorila proti pesniku. Kar je zložil Gregorčič pred dobo, spada med najdragocenije bisere slovenskega pesništva, kar je pozneje zložil, nima več v sebi tiste pesniškega poleta, kakor prejšnje poezije.

Gregorčič ni bil ne prorok, ne voditelj svojemu narodu, a bil mu je najimeljši tolaznik v vseh težkih urah dvomov in bolesti, srčnih muk in dušnih težav, prav ker je znal otroke svojega duha, občajati s škrilom pristne sočutnosti. Tolaznik je bil slovenstvu in mu ostanek v kadar bo Slovenska hotelja moliti za hrbotom sv. cerkve, bo vzela v roke Gregorčičeve poezije.

Gregorčičevih poezij so izšli trije zvezki, poleg teh pa še prevod svetopisemškega "John". Gotovo bi se izpolnila vsemu narodu srčna sveta.

Gregorčičevih poezij je bilo že vse odvorni od njega in da mu je med dohovniškimi prijatelji, ki so mu že ostali, zlasti zvest neki katehet iz Gore, ki se vzlje vsemu pritisku neče ločiti od njega. Ime tega katehetova sem pozabil.

Samo zelotizem, združen z veliko ludobojem, je mogel obsojati Gregorčičeve poezije, kajti nječesar ni v njih, nječesar pa ne vemo o njegovem notranjem življenju, o njegovem čuvstvovanju in njegovem mišljenju, o križali njegovega življenja, in se mu in se žalici.

Polejško ministerstvo je ravnokrat izdal poročilo o pretekli letini. Ozimina je povods posejana. Ponekod napravljajo poljske miši preeje skode. Rž kaže dobro, ponekod prav dobro, n. pr. na Češkem, v Galiciji in Solnogrškem. Pšenična setev je tudi ugodna. Pričelk korzne je dober, ponekod celo prav dober, tako na Moravskem, v zahodnji Galiciji in Nižji Avstriji. Na severnem Tirolskem in Koroskem je po rani slana preprečila, da korača ni popolnoma dozorela. Krompirja se je pridelalo manj, kakor ga je bilo pričakovati. Pričelk je le srednje kakovosti. Slad-

korječica iz zelotizna, a tudi zato, ker ga je obsojal vrhovni zelot Misija, zlaj slave Gregorčiča, ne ker nivedajo, da so mu delali krivico, nego ker bi radi zase izkorisčali njegovo slavo, ker je goriški nadškof dr. Seidej Gregorčiča ljubil in štitil in ker je merčev.

V dobi duhovskega peganjanja je klonil Gregorčičev duh. Trpel je toliko, da je hotel vse popustiti in se rešiti za vedno svojih peganjanjev in zatiracev. Taštr je bilo v Ljubljani izpraznjeno mesto kur

"Winnetou, rdeči gentleman".

Spisal Karl May. Pridel za "Glas Naroda" R.

(Nadjevanje.)

"Vprašal ga je, kdo je; potem je povedal, da je Winnetou glavar apacki. Takoj zapove fastnik, naj zapro vratu in vjamejo rdečnika. On je imel pravico do tega, ker je bila vojna napovedana in ker ni bil Winnetou kot odpolanske pri nas. Ta se je glosno zasmajal, pogazil nekaj vojakov s fastnikom vred in odjahal, a ne skozi vrata, ampak čez plot, kot prejšnji Apach. Takoj smo poslali za njim četó ljudi, a ga niti videl ni nikdo."

"Zdaj pa imate! S svajim ravnanjem ste izpustili vrata z verige! Gorje trdnjavni in posadki, če ne zmagajo Comanchi! Ni jeden izmed vas ne ostane živ. Ali ste imeli še kak obisk?"

"Samo jedenkrat; predvječajnemu zvečer je bil pri nas jeden jezdec, kateri je potoval v Sabinal. Imenoval se je Clinton, to vem prav natančno, ker sem bil baš jaz pri vrati na strazi."

"Clinton! Hm! Jaz van hočem popisati tega moža. Poslušajte, če se vjema."

Popise Gibsona, kteri se je že prej imenoval napačno: Clinton; sergeant potrdi, da se popis vjema popolnoma. Končno mu jaz pokažem sliko, kar pa je bilo pravzaprav čisto odveč.

"Zopet vas je jeden nalagal," pravi Old Death. "Ta človek ne namrava iti v Sabinal; prisel je k vam samo zato, ker se je hotel preprizati, kako je kaj pri vas. On spada med tiste lopeve, od katerih ste govorili prej. On se je vrnil zopet k držbi, ktera je čakala nanj. Se je li dogodilo kaj druga znanimenitega?"

"Ne da bi jaz vedel."

"Potem smo gotovi. Recete majorju, da ste dobili mene. Vi ste njeni govor podložnik in mi ne smete povediti mojega mnenja glede dogodkov; rečem vam le toiko, da ste provzročili veliko prelivanje krvi, ker ste bili v svoji službi takoj malomarni. Good-bye, boys!"

Obrn konja na stran in odjaha. Mi jo udarimo za njim in pozdravimo mimogrede dragone, kteri se obrnejo na severno stran. Urno dirjamo precej daleč, ne da bi zinili kako besed. Old Death povesi glavo in se zamislí. Na zapadu se nagiblje solnce; dneva je komaj še jedno uro. In vendor se vidi južno obzorje še dobro pred nami. Priti hočemo do Rio Leone, kjer je drevje. Zato bi ga morali videti v daljinji kot veliko, temno točko. Ker je vse svetlo, si moramo misliti, da ne dosežemo danes svojega namena. To hočemo povedati tudi Old Deathu, ktere vedno znova poganja konja, če se začne ustavljalit. Toda baš ta naglica nam pomaga; baš ko se začne rdeča solnčna korglja dotikati obzorja, zagledamo na jugu temno črto. Čim hitrejš jahamo, toliko bolj se veča. Tla so obstajala do zdaj iz peska; od zdaj pa se začne pokazovati nizka trava. Kmalu zapazimo da obstoji temna črta iz samega drevja, kterega vrhovi nas prijazno vabijo. Old Death nam počaja proti drevju, pomanjši tek svojega konja in pravi:

"Kjer je takoj drevje, mora biti tudi voda v bližini." Reka Leona je pred nami; na njenem bregu hočemo prenočevati."

Kmalu pridemo do drevja. To raste v ozki črti na bregovih; pod njim je vsepolno koštanga grmečeva. Struga je široka, a ima jake malo vode. Vendor pa ni baš tista točka, do ktere pridemo mi, pripravna za prehod. Zato jahamo ob bregu navzgor. V kratkem pridemo do kraja, kjer teče voda po gladkem, jasnom kamenu. Zapodimo konje v vodo, da jahamo čez. Old Death gre pred nami. Baš hoče zapoditi konja, ko naenkrat obstane, razjaha, se skloni in opazuje dno struge.

"Well!" potrdi zadovoljno. "Saj sem si mislil! Tukaj naletimo na sled, kterega nismo mogli videti prej, ker je pretred pesek. Opazujte malo dno struge!"

Razjahamo vsi in zapazimo okrogle, za dlan velike udritine v reki: "Ali je to sled?" vpraša Lange. "Vsekakor imate prav, Sir! Može je bil tukaj kak konj, torej vsekakor jezdec."

"Naj Sam opazuje sled. Bomo videli, kaj nam pove on."

Zamorec stoji ponizo za nam. Tukaj pride zraven, pogleda v vodo in pravi:

"Dva jezdeca biti tukaj, čez reko editi."

"Ali mislis, da nista bila samo dva konja?"

"Ne. Konj, ki imeti podkev, ni mustang; krotak konj to, na njem pa jezdec. Sled biti globok. Konj nositi breme, to breme biti je jezdec. Konji ne zajedno v vodo. Konj za drugim hodiči v vodo. Tudi ustaviti se na bregu in napočiti konje, predno hodiči čez reko. Ne stali tukaj, na oni strani vode. Drug poleg drugega hodiči. Konji storiti to, če jih voditi z roko. Kjer je biti vojka, je sedlo in gori jezdec."

"Dobro si govoril!" ga pojavili starci. "Sam bi ne mogel povedati boljše. Vidite, Messrs., da je že dovolj slučajev v življenju, kteriorih se moramo učiti od črnih. Toda mudilo se je obema jezdecema; niti ustavila nista konj, da bi jih napočila. Ker sta pa bila konja na vsak način žejna in ker jih dober westman takoj napočila, mislim, da sta konje napočila še na onem bregu. Ta dva človeka sta moralni tretji imeti dovolj vzroka, da prideta najprvo na ono stran. Mislim, da pridemo do pravega vzroka."

Medtem pogovorom pijo naši konji vodo v velikih požirkih. Zahajamo in pridemo suhi na ono stran; voda je tako nikza, da ne sega niti do nožne opore. Komaj pridemo na ono stran, že pravi Old Death, kteri ni prezrl nobene stvari:

"Tukaj je vzrok. Poglejte to lipo; obeljena je za moža visoko. In tukaj, kaj je tukaj v zemljji?"

Pokaže na tla, kjer je zabit dve vrsti količkov, ne močnejših in ne daljših od nadavnega svinčnika.

"Kaj pomenijo ti količki?" nadaljuje Old Death. "Kakšno zvezzo imajo z olupljeno skorjo? Ali ne vidite malega, posušenega ličja, ktero leži po tleh? Ti količki so se rabili za vezni. Ali ste videli kdaj desko za vezanje, s pomočjo ktere se plote mreže in podobno blago? Ne? No, tako desko imamo pred nami, samo da ni lesena in nima želenih količkov. Jezdec sta spletla iz ličja dolgo obzevo. Imeti je morala dva yarda, Široka je bila šest palec, kot se vidi iz te mere na tleh. Take vezi iz svežega ličja rabijo Indijane, količki je meni znano, za obzevo ran. Sveži ličje deluje hidilino na rano; kadar do nista delala tukaj; da uravnava še celo zlomljeno kost. Jaz mislim, da je moral biti vsaj jeden izmed obeli ranjen. Poglejte semkaj v vodo. Ali vidite podolgaste udritine na dnu? Tukaj sta se valjala dva konja po vodi. To navado imajo samo indianski konji. Pobrali sta jim sedla iz hrbita, samo da sta se mogla valjati in poživeti. To se dovoli konjem le tedaj, če se jih rabi za dolgo, naporno pot. Z gostono lahko trdim, da nista ostala deli tukaj; kakor hitro sta končala vez, sta odjahala. Končni uspeš naše preiskave je sledi: tukaj sta bila dva jezdecia na indianskih konjih, od kteriorih je moral biti vsaj jeden ranjen. Mudilo se jima je tako, da nista niti konj napajala na oni strani, ko sta viedla na drugi strani Lipu, iz ktere ličja sta potem napravila obzevo. Ko je bilo vse gotovo, sta odjahala z vso naglostjo. Kaj sledi iz tega, Messrs.? Pomisliš malo?" pozove mene starec.

"Hočem poskusiti," odvrne. "Toda ne smeajte se mi, če ne zade nem pravega!"

"Le brez skrbi. Jaz vas smatram za svojega učenca, od kterege se ne more zahtevati zrela sodba."

"Ker sta bila konja indijanska, mislim, da pripadata jezdca rdečemu plemenu. Pri tem se spomnim na dogodke v Inge. Jeden izmed Apachov je ušel, a je bil ranjen. Winnetou je hitro odjahač za njim in ga tudi došel, ker ima izvrstnega konja."

"Ni slab!" pokima Old Death. "Ali veste še kaj?"

"Da. Oba Apacha sta se potrudila, da prideta kar mogoče kmalu k svojemu plemenu. Povedati mu morata od nesramnega dogodka v trdnjavni in naznani, da utegnijo sovražni Comanchi kmalu pridrveti nadnjine. Zato se jima je tako mudilo. Zato sta se ustavila še tukaj in obvezala rano; to sta storila poglavito zato, ker sta slutila, da prideta tukaj do lipe. Konjem sta dovolila potrebno kopelj in odjahač potem."

"Tako je. Jaz sem zadovoljen z vami. Ne dvomim, da sta bila tukaj Winnetou in njegov ranjen prijatelj. Mi smo seveda prepozni, da bi mogli videti sled v travu. Vem pa, v kteri smeri sta jo udarila. Morda sta na Rio Grande, kot mi, in sta šla v najkrajši smeri, kar storimo tudi mi. Zato mislim, da dobitno še kako znamenje od njih. Zdaj pa moramo poiskati primeren prostor, kjer zamoremo prenočevati; jutri moramo odritini na vse, zgodaj!"

Njegovo vajeno oko dobi kmalu primeren prostor, obdan kroglokom od grmovja. Po sredi je sočna travna ktera bode kot nalač za naše konje. Razsedlamo jih in privzemamo na lase, ktere smo imeli seboj še iz La Grange. Nato poležemo in povzijemo zadnje ostanke naše hrane. Na moje vprašanje, ali ne zakurimo, odvrne Old Death in se prezirljivo zasmije:

(Dalej pr hodnjak.)

V slučajih nesreč

izvijenja udov, ako skoči kost iz svojega ležišča itd.

Dr. KICHTERJEV

Sidro Pain Expeller.

On suši, zdravi in dočavi udobnost. Imejte ga vedno doma in skrbite, da si nabavite pravega z našo varnostno znakom sidrom na etiketi.

 V vseh lekarnah po 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl Street, New York.

NAZNANOLO.

Članom društva sv. Cirila in Metoda št. 16 J. S. K. J. v Johnstownu, Pa., se naznana, da bode dne 23. decembra ob 1:30 uri popoldne glavna letna seja. Torej se tem potom naročeni tudi vsi oni člani, ki se nahajajo izven Johnstowna, da se seje gotovo udeleže. Kdor se ne bude udeleži seje brez posbnega opravičenega vzroka, postopalo se bode z njim potom pravilni zakonov.

S pozdravom

Ivan Tegelj, I. tajnik.
(17-20-12)

NAROČNIKOM NA ZNANJE.

Cenjenim narocnikom našega lista, zlasti po onim v Pensylvaniji, nazznamo, da jih v kratkem običače zastopnik "Glas Naroda" in bančni podjetja tvrdke Frank Sakser Co., Mr. Janko Pleško. Imenovan rojak bode nabiral narocnino za list in opravljali tudi druge v našo stroku spadajoče posle ter ga cenjenim rojakom najtoplje priporočamo.

NAZNANOLO.

Slovensko katoliško podporno družtvvo SV. JOŽEFA, št. 12 J. S. K. J. Allegheny, za Pittsburgh, Pa., in okolico, ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu.

Družtevnikom se naznana, da bi se istih v polnem številu udeleževali ter redno donašali svoje mesečne prispevke. Nekteri udje, ki se radi oddaljnosti ali jela ne morejo sej udeležiti, nati svoje mesečno na nekterega izmed izvršiljnih uradnikov pod spodaj navedenim naslovom dopošiljajo.

Predsednik Dominik Strniša, 221 Spring Garden Avenue, Allegheny; podpredsednik Fran Kresse 5106 Natrona Alley, Pittsburgh; I. tajnik Josip Muška, 57 Villa St., Allegheny; II. tajnik Fran Strniša, Water Alley, Cor. Basin St., Allegheny; blagajnik Vincenc Volk, 28 Tell St., Allegheny; delegat Fred Volk, 122 42nd St., Pittsburgh. — Odbor: Ivan Borštnar, 57 Villa Street, Allegheny; Fran Golob, Nikolaj Povše 28 Tell St., Allegheny. — Zastavonos Anton Drašler, 416 Bell Avenue, North Braddock, Pa.

Ura za vse življenje \$5.95.

Prava 14 katran gold filled ne počlanja ura, na kateri je označeno 14k jamčena za 20 let od strani izdelovalcev. Izgleda in se nosi kakor solidna zlata ura, ki sta je pa močnejša, ker imajo dvojne pokrovke krasno izrezljane in je

premijena z ameriškim niklastim kolezijem, dragimi kameni in Brezoutovim peresom. Vsaka veličina na razpolago, močne veličine št. 18, ali pa srednje št. 16 in ženske št. 6 ter male, veličine O.

Ure razp. Sijamo po ekspressi C. O. D. in vsakoj jih lahko pregleda, predno plača, in ako mu ugasja, potem plača agenta \$5.95 in eksprese stroške. Z vsako uro pošljemo krasno verzijo brezplačno in tako se denar pošlje v naprek, podarimo še lepo pero "fountain" ali pa zlato verzijo križen brezplačno. Razumemo se, da se pridržimo tudi eksprese stroške. Ne bojte se, mi ostanemo pri tem, kar recemo. Te vrste ura z Eginovim kolezijem velja \$2 več. Pišite na ančo:

CROWN JEWELRY CO., Dept 172
163 E. Randolph St., Chicago, Ill.

Ako hočeš dobro postrežbo

z mesom in grocerijo,

tako se obrni na

Martin Geršiča,

301-303 E. Northern Ave.,

Pueblo, Colo.

Tudi naznjam, da imam v zalogi vsakovrstno suho meso, namreč:

Mobace, rebra, jezik, žunker itd.

Govorim v vseh slovenskih

— — — — —

obilnih obisk.

Cenik knjig,

KATERE SE DOBE V ZALOGI FRANK SAKSER-JA, 109 GREEN-

WICH STREET, NEW YORK.

MOLTVENIKI.

Roparsko življenje, 20c. Senilija, 15c. Sita, malo Hindostanka, 20c. Skozi širno Indijo, 30c. Slovenski šaljivec, 2 zvezka po 20c. Spisje, 15c. Spominski listi iz avstrijske zgodovine, 25c. S prestola na morišče, 20c. Srečolovec, 20c. Stanley v Afriki, 20c. Stezosedec, 20c. Sto beri za otroke, 20c. Sto majhni pripovedki, 25c. Strelec, 20c. Stric Tomova koča, 40c. Sv. Genovefa, 20c. Sveti noč, 15c. Sv. Notburga, 20c. 60 malih povedi, 20c. Šaljivi Jaka, 20c. Štiri povedi, 20c. Tegethof, slavni admiral, 20c. Timotej in Filomena, 20c. Tisoč in ena noč, 51 zvezkov, \$6.50. Tiun Ling, morski razbojničnik, 20c. V delu je rešitev, 20c. Venček povedi, 20c. V gorskem zakotju, 20c. Vojska na Turikem, 30c. Vrtonirov prstan, 20c. V zarji mladosti, 20c. Zlata vas, 25c. Zgodovinske povedi, 3 zvezki, vsak 40c. Znamenje štirih, zanimiva povest, 12 centov. Žalost in veselje, 40c. Ženinova skrivnost, 20c.

PESMI.

A. Aškere: Mučeniki. Elegantno vezano, \$1.25. F. Prešeren: Poezije. Broširano, 50c. Vojanov-R. Majster: Poezije, 60c.

POVESTI IN ZGODOVINA.